

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola s materskou školou, Skalité - Kudlov č. 781
4. Názov projektu	Cesta k úspechu cez rozvoj kompetencií žiakov ZŠ s MŠ Skalité - Kudlov
5. Kód projektu ITMS2014+	312011Q897
6. Názov pedagogického klubu	Klub čitateľskej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	19.11.2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Základná škola s materskou školou, Skalité - Kudlov č. 781
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Mária Revayová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zskskalite.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie: Organizačné stretnutie klubu, diskusia

Krátka anotácia: Metódy rozvíjania čitateľskej gramotnosti

Kľúčové slová: metódy, rozvíjanie, čitateľská gramotnosť

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

- Privítanie

Prítomní sa oboznamovali a diskutovali s metódami rozvíjania čitateľskej gramotnosti.

Čítanie je jednou zo schopností, ktorú bude človek využívať po celý život. Čitateľskú gramotnosť môžeme charakterizovať ako komplex vedomostí a zručností jedinca, ktoré mu umožňujú zaobchádzať s písomnými textami bežne sa vyskytujúcimi v životnej praxi.

Ide o zručnosť vedieť texty nielen prečítať a rozumieť im, ale aj vyhľadávať, spracovávať a porovnávať informácie obsiahnuté v texte, reprodukovat' obsah textu a iné. Prezreli sme si prehľad a stručnú charakteristiku niektorých vybraných metód alebo činností, ktoré prispievajú k rozvoju čitateľskej gramotnosti u žiakov. Pri uvedených metódach si treba vopred premyslieť, ako žiak naučíť touto metódou pracovať, lebo nejde iba o jednorazovo použiteľné metódy, ale aby priniesli úžitok, treba sa nimi zaoberať dlhší čas.

Čítanie s otázkami vo dvojiciach (Košťálová, Hausenblas, 2010)

Metóda vhodná do fázy po čítaní. Žiaci pracujú vo dvojiciach. Ku zvolenému úseku textu tvoria

otázky a navzájom si ich kladú. Najlepšie je na začiatku určiť počet otázok. Mali by to byť otázky, ktoré pomáhajú porozumieť napísanému, i tomu, ako je to myslené. Metódou žiakov vedieme k návyku, že nad textom sa vždy vynárajú otázky, učíme ich formulovať skúmané otázky a uvedomiť si účel čítania, rozvíjame samostatnosť v porozumení. Na záver aktivity môžeme vyzvať dvojice, aby ostatným prezentovali najzaujímavejšiu, najťažšiu či najvtipnejšiu otázku.

Čítanie s predvídaním (Košťálová, Hausenblas, 2010)

Metóda prepája v krátkych cykloch všetky tri fázy: pred čítaním, počas čítania i po ňom. Spoločný text čítajú žiaci postupne po častiach. K nim vždy každý žiak samostatne predvída, o čom sa bude čítať. Následne svoje predpovede preberie vo dvojici, v skupine, príp. v celej triede (podľa konkrétnej situácie), potom číta a po čítaní si spolu s triedou ujasní, ako sa text rozvíjal a ako sa to zhoduje alebo rozchádza s predpoveďami žiakov. Nejde o žiadne hádanie, ale o podložené vyvodzovania odhadu z náznakov v texte a z vlastnej čitateľskej a životnej skúsenosti a znalosti.

Vyhľadávanie kľúčových slov (Košťálová, Hausenblas, 2010)

Aktivita sa využíva vo dvoch podobách: pred čítaním ako nástroj na predvídanie, po čítaní ako nástroj reflexie. Pri využití pred čítaním učiteľ z pripraveného spoločného textu premyslene vyberá kľúčové slová a predkladá ich triede, aby sa každý žiak na ich základe mohol pokúsiť o odhad možného obsahu a rozvoja príbehu. Rôzne návrhy sa porovnávajú a následne konfrontujú s originálnym textom, napríklad pri čítaní s predvídaním. S využitím kľúčových slov pri čítaní textu vyhľadávajú a navrhujú kľúčové slová sami žiaci a učia sa tým, čo v texte hrá významnú a čo vedľajšiu úlohu, od ktorých bodov (výrazov) sa dej alebo problém rozvíja. Pripravujú sa tak na zručnosť sumarizovania.

Pojmová mapa (Gavora, 2008)

Pojmová mapa je grafickou schémou obsahu textu. Ak žiak dostane úlohu, aby načrtnol pojmovú mapu textu, napíše na papier všetky hlavné pojmy učiva (obyčajne ako uzly grafu) a pospája ich spojnicami – čiarami, ktoré vyjadrujú vzťahy medzi týmito pojmi. Pojmová mapa vyjadruje pojmy daného textu vo dvojdimenzionálnom priestore. Umožňuje vyjadrovanie nadržanosti a podržanosti jednotlivých pojmov, teda umožňuje aj diagnostikovať ich hierarchické chápanie. Okrem toho môže vyjadrovať následnosť dejov a procesov. Žiak môže zobrazit:

- lineárne vzťahy – vzťahy na rovnakej pojmovej úrovni,
- hierarchické vzťahy – vzťahy nadržanosti a podržanosti,
- siete vzťahov – vyjadrenie vzťahov medzi všetkými pojmi.

Čitateľské listy

Žiaci si po prečítaní textu napíšu listy, ktoré zachytia ich bezprostredné reakcie. Napr. Vyber si knihu, prečítaj časť, kde sa objavuje tvoja obľúbená postava a napíš jej list. Napíš jej, prečo ju máš rád/rada, prečo je ti sympatická. Tiež jej napíš, ktoré slová alebo výroky sú pre teba nezabudnuteľné. Vyber si situáciu, keď je tvoja postava v núdzi, má problémy alebo je smutná a pokús sa jej pomôcť, ponúknuť radu, povzbudenie, útechu. V liste nezabudni na všetky náležitosti (oslovenie, rozlúčka, podpis, atď.). Môžeš pridať aj obrázok.

Debata s autorom

Žiaci skúmajú, čo sa im autor snaží povedať, prečo to chce povedať a ako to vyjadril. Učí sa vnímať rozdiel medzi tým, ako si žiak sám vysvetľuje slová, motívy, situácie a udalosti v texte.

Dvojité denník

Dvojité denník (niekedy tiež nazývaný podvojný denník) Umožňuje čitateľom písomne reflektovať text. Text nám môže niečo pripomenúť, niečím v nás rezonovať, alebo nás naopak popudí. Cieľom je teda prepájať text so svojimi vlastnými vedomosťami, zážitkami, asociáciami a otázkami a tie najsilnejšie si zapísať a okomentovať ich tiež písomne. Až na výnimky sa odporúča robiť si zápisky už v priebehu čítania, nie až na záver. Text potom nie je nutné čítať dvakrát.

Grafické organizéry

Nástroj umožňuje žiakovi, aby pohotovo graficky znázornil súvislosti a vzťahy (pojmové mapy, myšlienkové mapy, Vennov diagram...)

INSERT značky

Pri čítaní textu si žiak robí značky podľa toho, ako mu porozumeli. Významy značiek majú rôzne odchýlky, ale obvykle sa používajú v týchto významoch:

□ je mi to známe

? nerozumiem, potrebujem sa opýtať, potrebujem vysvetliť

! zdôrazňujem, prekvapenie

+ súhlasím

- nesúhlasím

Metódu využívame najmä pri práci s historickými prameňmi na hodinách dejepisu.

Katapult do textu

Žiak sa pokúša určiť obsah knihy podľa vonkajších znakov – skúma prednú i zadnú obálku (Čo si predstavíš na základe obálky?), zisťuje informácie o autorovi (Z čoho autor čerpá, Napísal už podobné príbehy?), pokúsi sa určiť adresáta či hlavnú myšlienku. Skúma obrázky. Vhodné ako motivačná aktivita.

Kľúčové slová

Schopnosť určiť kľúčové slová hovorí o žiakovej úrovni porozumenia textu. Alternatíva: učiteľ pred čítaním premyslene vyberie kľúčové slová z textu tak, aby žiaci mohli odhadnúť kľúčový obsah, rozvíjanie príbehu a pod.

Metódu využívame ako formu motivácie.

Literárny krúžok

Štruktúrovaná diskusia nad prečítaným textom.

Párové čítanie

Práca v dvojiciach. Žiaci majú roly, ktoré sa navzájom podporujú a spolupracujú – jeden informuje, druhý sa pýta.

QAR

Žiaci sa učia klásť otázky, ktoré skúmajú nielen doslovné porozumenie vetám a slovám, ale súvislosti, skryté medzi riadkami.

Riadené čítanie

Text je vopred rozdelený na časti. Medzi jednotlivými časťami kladie učiteľ otázky a úlohy. Rozvíja tak nielen čitateľskú vnímavosť, ale snaží sa viesť žiakov k tomu, aby hľadali vyššie súvislosti.

Riadené poznámky

Modifikácia podvojného denníku. Žiaci v texte vyhľadávajú najdôležitejšie pasáže, ktoré následne vysvetľujú vlastnými slovami.

1. **Záver a odporúčania:**

Vďaka rozvíjaniu čitateľskej gramotnosti v školách sa z každého žiaka môže stať premýšľavý a nezávislý čitateľ. Základnou podmienkou úspechu je teda dôvera v možnosti každého človeka učiť sa a sebadôvera nás učiteľov v to, že sme schopní rozmanité možnosti detí uspokojivo rozvíjať.

Čítanie vidia mnohí vo všeobecnosti ako prostriedok rozširovania slovnéj zásoby, zlepšovania pravopisu, zlepšovania výsledkov v iných predmetoch, zlepšovania pozornosti, zvyšovania úrovne vlastných písaných textov či ako nástroj myslenia, vytváranie spoločenstiev. Rôzne metódy rozvíjania čitateľskej gramotnosti sú ideálnym prostriedkom na rozvoj všetkých uvedených oblastí.

2. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Mária Revayová
3. Dátum	19.11.2020
4. Podpis	
5. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Ľubica Serafinová
6. Dátum	
7. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

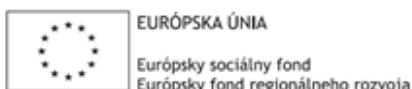
Pokyny k vyplneniu Správy o činnosti pedagogického klubu:

Prijímateľ vypracuje správu ku každému stretnutiu pedagogického klubu samostatne. Prílohou správy je prezenčná listina účastníkov stretnutia pedagogického klubu.

1. V riadku Prioritná os – Vzdelávanie
2. V riadku špecifický cieľ – uvedie sa v zmysle zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len "zmluva o NFP")

3. V riadku Prijímateľ - uvedie sa názov prijímateľa podľa zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku
4. V riadku Názov projektu - uvedie sa úplný názov projektu podľa zmluvy NFP, nepoužíva sa skrátený názov projektu
5. V riadku Kód projektu ITMS2014+ - uvedie sa kód projektu podľa zmluvy NFP
6. V riadku Názov pedagogického klubu (ďalej aj „klub“) – uvedie sa názov klubu
7. V riadku Dátum stretnutia/zasadnutia klubu - uvedie sa aktuálny dátum stretnutia daného klubu učiteľov, ktorý je totožný s dátumom na prezenčnej listine
8. V riadku Miesto stretnutia pedagogického klubu - uvedie sa miesto stretnutia daného klubu učiteľov, ktorý je totožný s miestom konania na prezenčnej listine
9. V riadku Meno koordinátora pedagogického klubu – uvedie sa celé meno a priezvisko koordinátora klubu
10. V riadku Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy – uvedie sa odkaz / link na webovú stránku, kde je správa zverejnená
11. V riadku Manažérske zhrnutie – uvedú sa kľúčové slová a stručné zhrnutie stretnutia klubu
12. V riadku Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia - uvedú sa v bodoch hlavné témy, ktoré boli predmetom stretnutia. Zároveň sa stručne a výstižne popíše priebeh stretnutia klubu
13. V riadku Závery o odporúčania – uvedú sa závery a odporúčania k témam, ktoré boli predmetom stretnutia
14. V riadku Vypracoval – uvedie sa celé meno a priezvisko osoby, ktorá správu o činnosti vypracovala
15. V riadku Dátum – uvedie sa dátum vypracovania správy o činnosti
16. V riadku Podpis – osoba, ktorá správu o činnosti vypracovala sa vlastnoručne podpíše
17. V riadku Schválil - uvedie sa celé meno a priezvisko osoby, ktorá správu schválila (koordinátor klubu/vedúci klubu učiteľov)
18. V riadku Dátum – uvedie sa dátum schválenia správy o činnosti
19. V riadku Podpis – osoba, ktorá správu o činnosti schválila sa vlastnoručne podpíše.

Príloha správy o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
Prijímateľ:	Základná škola s materskou školou, Skalité - Kudlov č. 781
Názov projektu:	Cesta k úspechu cez rozvoj kompetencií žiakov ZŠ s MŠ Skalité - Kudlov
Kód ITMS projektu:	312011Q897
Názov pedagogického klubu:	Klub čitateľskej gramotnosti

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: Základná škola s materskou školou, Skalité - Kudlov č. 781

Dátum konania stretnutia: 19.11.2020

Trvanie stretnutia: od 12.30 hod do 15.30hod

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.	Mgr. Janka Budošová		Základná škola s materskou školou, Skalité - Kudlov
2.	Mgr. Eva Révayová		Základná škola s materskou školou, Skalité - Kudlov
3.	Mgr. Iveta Šimaliaková		Základná škola s materskou školou, Skalité - Kudlov
4.	Mgr. Mária Revayová		Základná škola s materskou školou,

			Skalité - Kudlov
5.	Mgr. Mária Majchráková		Základná škola s materskou školou, Skalité - Kudlov
6.	Mgr. Ľubica Serafinová		Základná škola s materskou školou, Skalité - Kudlov
7.	Mgr. Marta Vojčiňáková		Základná škola s materskou školou, Skalité - Kudlov

Meno prizvaných odborníkov/iných účastníkov, ktorí nie sú členmi pedagogického klubu a podpis/y:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia